

KOMMISSORIUM

Udvalg om finanskrisens årsager

Baggrund

Den globale økonomi har i de senere år været hårdt ramt af den internationale finansielle krise. Denne har også ramt den danske finansielle sektor, og flere danske pengeinstitutter er gået ned. Det har været nødvendigt for staten at gribe ind med en række tiltag, som har understøttet sektoren og sikret finansiell stabilitet.

Krisen afspejler dels forholdene på de internationale finansielle markeder og dels nationale forhold.

Der foreligger flere rapporter om årsagerne til den internationale finansielle krise. Anbefalingerne fra disse rapporter har udmøntet sig i konkrete initiativer til en række opstramninger på de internationale rammebetingelser for de finansielle markeder.

Flere lande har iværksat nationale analyser af årsagerne til finanskrisen med henblik på at belyse de nationale aspekter af finanskrisen. I Danmark foreligger en række analyser ligesom, der er gennemført undersøgelser i tilknytning til de nødlidende banker, der er blevet overtaget af statens selskab Finansiell Stabilitet A/S. Der er allerede gennemført en lang række opstramninger for at styrke reguleringen af og tilsynet med den finansielle sektor med henblik på at forebygge tilsvarende kriser.

Der er imidlertid behov for en analyse af årsagerne til finanskrisen og en vurdering af effekten af de opstramninger, som er blevet taget for at understøtte finansiell stabilitet samt vækst og beskæftigelse i dansk økonomi.

Erhvervs- og vækstministeren nedsætter derfor et ekspertudvalg, der skal se nærmere på årsagerne til finanskrisen og de iværksatte opstramninger.

Udvalgets opgaver

Udvalget har følgende opgaver:

1) Belyse internationale faktorer som årsag til krisen i den danske finanssektor

Udvalget skal identificere og beskrive de væsentligste internationale faktorer, som medvirkede til krisen og at den danske finanssektor blev inddraget i den internationale finansielle krise. Udvalget skal i den forbindelse

se belyse karakteristika og forhold ved den danske finansielle sektor, som havde betydning for hvordan den internationale krise slog igennem i Danmark.

2) Særlige nationale forhold som medvirkede til finanskrisen

Udvalget skal undersøge, hvilke særlige danske forhold som kan have medvirket til krisen i den danske finanssektor, herunder bl.a. udviklingen på ejendomsmarkedet, rammebetingelserne for kreditinstitutterne samt institutternes forretningsmodeller. Desuden skal det belyses, om aflønningsstrukturen i finansielle virksomheder kan have medvirket til for høj risikotagning.

3) Liberalisering af den finansielle sektor

Udvalget skal herudover se på, om liberaliseringen af internationale kapitalbevægelser og af den finansielle sektor siden 1970'erne og dannelsen af finansielle supermarkeder omfattende en række finansielle ydelser, der tidligere blev varetaget af selvstændige ikke-forbundne finansielle institutter, har haft af betydning for krisen.

4) Rådgivning af kunder

Udvalget skal se på, om kreditinstitutternes rådgivning har bidraget unødigt til at sprede finanskrisens konsekvenser til private og erhvervsvirksomheder, herunder om der er en fornuftig incitamentsstruktur i forbindelse med rådgivning, og om rådgivernes kvalifikationer er tilstrækkelige.

5) Vurdering af iværksatte opstramninger mv.

Udvalget skal beskrive de initiativer, der er iværksat for at forebygge en lignende krise i fremtiden og dermed undgå en gentagelse af krisen, og vurdere, om initiativerne er tilstrækkelige og afbalancerede.

Udvalget skal endvidere belyse om tilsynet med finansielle koncerner med fordel kan styrkes. Dette skal ske under hensyntagen til arbejdet i ekspertudvalget vedr. systemisk vigtige finansielle institutioner i Danmark.

Udvalgets sammensætning

Udvalget sammensættes af:

- 1 formand,
- 5 sagkyndige medlemmer,
- 1 repræsentant indstillet af Nationalbanken,
- 1 repræsentant indstillet af Finanstilsynet,
- 1 repræsentant indstillet af Finansministeriet,
- 1 repræsentant indstillet af Økonomi- og Indenrigsministeriet, og
- 1 repræsentant indstillet af Erhvervs- og Vækstministeriet.

Erhvervs- og vækstministeren udpeger udvalgets medlemmer.

Udvalget sekretariatsbetjenes af Erhvervs- og Vækstministeriet, Finansministeriet, Finanstilsynet og Nationalbanken.

Udvalget kan inddrage ekstern ekspertise i det omfang, udvalget skønner det nødvendigt.

Udvalget afrapporterer til erhvervs- og vækstministeren i 2012.